

“Η ψυχή σκοτίζεται, όταν κλονίζεται η σχέση της με τον Θεό”

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Ὁ ἄνθρωπος γιὰ νὰ ἔχει πνευματικὴ ζωὴ, νὰ ἔχει τὸ φῶς στὴ ζωὴ του, πρέπει νὰ ἔχει τελεία ἐπικοινωνία μὲ τὸ περιβάλλον του. Ἀπὸ τὴ στιγμή ποῦ δὲν ἔχει αὐτὴ τὴν ἀπλή, τὴν φυσικὴ, τὴν ἀνετη ἐγκατάλειψη καὶ παράδοση τοῦ ἑαυτοῦ του στὸν ἄλλον, καὶ ἐπομένως τὴν βίωση τοῦ ἄλλου ὡς οἰκείου μέλους, δὲν μπορεῖ νὰ ἔχει Θεόν. Γι' αὐτὸ σκοτίζεται ἡ ψυχὴ, ὅταν κλονίζεται ἡ σχέση της μὲ τὸν Θεό.

Μῖσος

Πῶς ὅμως κλονίζεται; Μὲ τὸ νὰ μισεῖ τὸν πλησίον του. Τὸ μισῶ τὸν πλησίον ἔχει κατα κύριον λόγο ἐνεργητικὴ ἔννοια καὶ σημαίνει, κτυπῶ, ἀρνοῦμαι, ἐπιτίθεμαι ἐναντίον τοῦ ἄλλου. Ἐκφράζει τὴν ἐπιθετικὴ διάθεση τῆς ψυχῆς. Ἀντὶ νὰ ἔχω φυσικὴ σχέση μὲ τὸν ἄλλον, νὰ τὸν βάζω στὴν καρδιά μου, ἔχω τὸ μῖσος, ποὺ εἶναι μία ἔξοδος τοῦ ἄλλου ἀπὸ τὴν καρδιά μου καὶ ἀπὸ τὴν ζωὴ μου.

Μῖσος λοιπὸν εἶναι νὰ βλέπω ὡς ἕτερον τὸν ἄλλον, νὰ τὸν πετάω ἔξω ἀπὸ τὴν

καρδιά μου, νὰ μὴν τὸ θεωρῶ ὡς εἶναι μου. Ἀντὶ νὰ δῶ ὅτι ὁ ἄλλος εἶμαι ἐγώ, βλέπω ὅτι εἶναι κάτι διαφορετικό. Αὐτὸ μπορεῖ νὰ εἶναι φυσικὸ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ κόσμου, ἀλλὰ γιὰ μᾶς, ποὺ εἵμαστε σῶμα Χριστοῦ, εἶναι ἀφύσικο. Τὸ μῖσος εἶναι ἐκ τῶν μεγάλων ἀμαρτημάτων, διότι εἶναι ἀπόρροια μεγάλης ἐμπαθείας καὶ δείχνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος δούλεψε πολλὰ χρόνια στὴν ἀμαρτία καὶ τὰ πάθη, καὶ ἔχει σκληρυνθεῖ τόσο πολὺ ἡ καρδιά του, ὥστε κατὰ κάποιο τρόπο ἔγινε ἀνώμαλη καὶ ὄχι μόνο δὲν μπορεῖ νὰ ἀγαπήσει, ἀλλὰ καὶ μισεῖ. Χρειάζεται πολὺ δάκρυ γιὰ νὰ ἀποβάλλει κάποιος τὸ μῖσος. Δὲν εἶναι ὑπόθεση μιᾶς ἀποφάσεως ἀπλῶς ἢ ἀγῶνος μιᾶς μέρας. Ὅταν μισῶ κάποιον, δὲν μπορῶ νὰ πῶ, ἀποφασίζω νὰ μὴν τὸν μισῶ. Μπορῶ νὰ πῶ, ἀποφασίζω νὰ μὴν τὸν χτυπήσω, νὰ μὴν τὸν βλάψω, ἀλλὰ γιὰ νὰ μὴν τὸν μισῶ πλέον, χρειάζεται μία ἐσωτερικὴ κάθαρσις. Τὸ μῖσος πρὸς τὸν πλησίον φανερῶνει μεγάλο βάθος πάθους, γι' αὐτὸ καὶ συσκοτίζει τὴν ψυχὴ. Ἐξουδένωση Πῶς ἀλλιῶς κλονίζεται ἡ σχέση μὲ τοὺς ἄλλους;

Μὲ τὴν ἐξουδένωση. Μὲ τὸ νὰ ταπεινώνεις τὸν ἄλλον. Μὲ τὸ νὰ τὸν κρίνεις. Ὅταν ὅμως κρίνω τὸν ἄλλον, τὸν βγάζω πάντοτε μικρό, μηδαμινό, τίποτα. Εἶναι τόσος ὁ ἐγωισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὥστε τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ σταθεῖ ἐνώπιον τῆς κρίσεώς του, οὔτε ἓνας Θεός, πόσο μᾶλλον ἓνας ἄνθρωπος. Τὸ νὰ θεωρῶ τὸν ἄλλον ὡς κατώτερο, περισσότερο ὅμως τὸ νὰ τὸ ἐκφράζω, εἶναι κεφαλιῶδες ἀμάρτημα.

Ζήλεια

Ἄλλη μορφὴ σχέσεώς μας μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἡ ὁποία διαταράσσει τὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἐνότητα, εἶναι ἡ ζήλεια μὲ ὅλες τὶς ἑννοίες. Ζηλεύω κάποιον ἀπὸ ἀγάπη, τὸν θεωρῶ δικό μου καὶ ἐνώνομαι ἀναπόσπαστα μαζί του. Ἡ ἑνωση αὕτη δὲν εἶναι ἐν τῷ σώματι τοῦ Χριστοῦ, εἶναι μία ὑποβίβαση τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ σὲ ἀνθρώπινη σχέση. Εἶναι ἐπίσης μία πλήρης μοιχικὴ ἐσωτερικὴ ἐνέργεια. Ἄν πάρουμε τὴν ζήλεια μὲ τὴν ἑννοια ὅτι ζηλεύω αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν ἀπωθῶ, τότε ἡ ζήλεια εἶναι ἑκφραση ἐσωτερικῆς ἀδυναμίας ἀλλὰ καὶ ἀνώμαλης ἀγάπης. Δηλαδή τὸν ἀγαπῶ κατὰ τρόπο ἐγωιστικὸ καὶ ἀποκλειστικό, πιστεύω ὅτι ἔχω δικαιώματα στὴ ζωὴ του καὶ ὅτι αὐτὸς ἔχει ὑποχρεώσεις ἀπέναντί μου, ὅτι πρέπει νὰ μοῦ δίνει λογαριασμὸ γιὰ τὸ ποὺ πηγαίνει καὶ τί κάνει. Ἡ ζήλεια λοιπὸν εἶναι διαταραχὴ τῶν σχέσεών μας λόγω περισσῆς ἐσωτερικῆς ψυχικῆς ἐνέργειας.

Ζήλεια εἶναι κάθε στροφὴ πρὸς τὸν ἄλλον, ποὺ ξεκινάει ἀπὸ κάτι ὑπερβολικό, ἀπὸ ἓναν ζῆλο, ἀπὸ μία ζέση, ἀπὸ μία βράση. Ἐπομένως ζῆλος μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ ἐνδιαφέρον μου, ἡ ἀγάπη μου, ἡ φροντίδα μου νὰ τὸν σώσω, νὰ τὸν βοηθήσω νὰ βγεῖ ἀπὸ τὴν ἀμαρτία, νὰ γίνῃ παιδὶ τοῦ Θεοῦ. Αὕτη ἡ ζέσις εἶναι ἓνας ἀφύσικος ἐσωτερικὸς ὀργασμὸς, μία ἀφύσικη πνευματικὴ συσσωμάτωση.

Γογγυσμός

Τὸ ἀντίθετό της ζήλειας εἶναι ὁ γογγυσμός, ὁ ὁποῖος ἐπίσης προέρχεται ἀπὸ ἀδυναμία τῆς ψυχῆς. Γογγύζω σημαίνει διαμαρτύρομαι, ἀρνοῦμαι, παραπονοῦμαι, εἶμαι στενοχωρημένος, δὲν ἱκανοποιοῦμαι. Αὐτὸν τὸν γογγυσμὸ τὸν ἐκφράζω στὸ περιβάλλον μου, στὰ γραπτὰ μου, στὴν προσευχή μου. Ζητῶ λόγου χάριν, κάτι ἀπὸ τὸν ἄλλον, ἢ προσδοκῶ ἢ ἀπαιτῶ κάτι. Δὲν μοῦ τὸ δίνει ὅμως, γιατί καὶ αὐτὸς εἶναι ἀπορροφημένος ἀπὸ τὸν δικό του ἀγῶνα καὶ πόθο, ἀπὸ τὴν δική του σκέψη, ἁμαρτία, χαρά, ἀπὸ τὴ δική του ἀκολασία, ἀγιότητα ἢ ἀρετή. Τότε πέφτω σὲ ἕναν γογγυσμό, διότι περιθωριοποιοῦμαι στὴν σκέψη του. Προσεύχεται αὐτός, νομίζω ὅτι μὲ ἀφήνει μοναχό μου. Ἐνδιαφέρεται γιὰ μένα, νομίζω ὅτι δὲν τὸ ἔκανε ἀπὸ ἀγάπη ἢ ὅτι τὸ ἔκανε ἐλλιπές. Ὁ γογγυσμὸς εἶναι τὸ ἀνικανοποίητο ποὺ νοιώθουμε στὴ ζωή μας καὶ προέρχεται ἀπὸ ἕνα μειονεκτικὸ ἐγώ. Ἡ ζήλεια προέρχεται ἀπὸ ἕνα ἐγώ ὑπερτροφικό, ἐνῶ ἡ ἐξουδένωση ἀπὸ ἕνα ἐγώ αὐτοτρεφόμενο καὶ αὐτοδυναμούμενο ἄνευ Θεοῦ, ποὺ βλέπει τὸν ἄλλον κατώτερο, μηδαμινό. Τὸ μῖσος εἶναι ἡ διαφοροποίηση, ἡ ἀπώθηση τοῦ ἄλλου ἀπὸ τὴν ὑπαρξή μας.

Πηγή: Ἀπὸ Τὸ Βιβλίο «ΛΟΓΟΙ ΑΣΚΗΤΙΚΟΙ» ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΣΤΟΝ ΑΒΒΑ ΗΣΑΪΑ ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΙΤΗΣ ΑΡΧ. ΑΙΜΙΛΙΑΝΟΣ